

MEMORIE VAN ANTWOORD

(Ingekomen 2 oktober 1970)

Nr. 5

(De vroegere stukken zijn gedrukt
in de zitting 1969-1970)

Algemeen

De overgang van de administratieve rechtspraak inzake omzetbelasting van de Tariefcommissie naar de gerechtshoven is inderdaad ingrijpend. Het verheugt de ondergetekenden dat de Vaste Commissie voor Financiën het standpunt dat hierbij een zekere geleidelijkheid moet worden betracht, kan onderschrijven.

In antwoord op de vraag of al enig inzicht kan worden gegeven hoe het aantal beroepszaken inzake de omzetbelasting zich ontwikkelt, merken de ondergetekenden op dat het aantal beroepszaken inzake de toepassing van de Wet op de omzetbelasting 1968 dat thans aanhangig is, nog te gering is om daaruit reeds met voldoende grond conclusies te trekken. In het jaar 1969 zijn nl. 24 beroepschriften ingediend en in het eerste halfjaar van 1970 25. Hieraan moet worden toegevoegd dat een relatief groot gedeelte daarvan, zoals was te verwachten, betrekking heeft op de overgangsregeling. De verhouding in de procedures die de laatste jaren aanhangig zijn gemaakt tussen enerzijds omzetbelastingzaken en anderzijds invoerrechtenzaken blijkt uit het volgende overzicht:

Jaar	Aanhangig gemaakte procedures in zaken	
	Omzetbelasting	Invoerrecht
1968	118	168
1969	95	119
1970 (eerste halfjaar)	58	22

Dat de belastingkamers van de gerechtshoven momenteel geen ervaring hebben op het gebied van de omzetbelasting lijkt een stelling die als zodanig niet voor bestrijding vatbaar is, al geldt zij niet voor elke raadsheer afzonderlijk, omdat enkele raadsheren uit de hoven lid van de Tariefcommissie zijn of geweest zijn. Het feit dat de Wet op de omzetbelasting 1968 een aantal aanknopingspunten met de overige belastingen heeft doet aan deze stelling niets af. De taak van de rechter, ook van de belastingrechter, bestaat immers doorgaans niet slechts uit het beslissen van een bepaald juridisch vraagpunt, maar uit het behandelen van een zaak die bestaat uit een complex van factoren, zowel van feitelijke als van juridische aard. Zulke complexen hebben bij de omzetbelasting een geheel eigen aard, ook al spelen hierbij een aantal juridische begrippen een rol die ook meespelen bij andere belastingen, zoals de vennootschapsbelasting en de inkomstenbelasting. Benoeming van raadsheren uit de gerechtshoven in de Tariefcommissie heeft niet in de eerste plaats de bedoeling de Tariefcommissie te ontlasten, maar om deze raadsheren ervaring op het gebied van de omzetbelasting te verschaffen. Overigens zouden de ondergetekenden niet in het algemeen willen stellen dat de toepassing van een nieuwe wettelijke regeling niet aan een rechterlijk college kan worden opgedragen dan na herscholing van de zittende leden. Wel moet het mogelijke worden gedaan om rechters zo goed mogelijk op een nieuwe taak voor te bereiden, ook door het verschaffen van praktische ervaring, als daar de gelegenheid toe bestaat.

De ondergetekenden beschikken niet over aanwijzingen dat de geldende, weinig formalistische, procedure voor recht-

spraak in belastingzaken niet zou voldoen. Het lijkt de ondergetekenden niet juist te stellen dat de justitiabele in de administratieve rechtspraak in belastingzaken geen partij, maar bijna uitsluitend voorwerp van ondervraging zou zijn. De wet (Wet administratieve rechtspraak in belastingzaken artikel 13-16) spreekt bij herhaling van „partijen”, waarmee de belanghebbende die in beroep is gegaan en de belastinginspекteur tegen wiens beslissing het beroep is gericht, worden bedoeld. Dit woordgebruik stemt naar de mening van de ondergetekenden ook met de positie van de belanghebbende in de procedure, zoals deze in de wet is geregeld, overeen. Dat de rechter in deze procedure het recht heeft partijen om inlichtingen te vragen, is voor de vervulling van zijn taak, waartoe het vaststellen van de feiten behoort, noodzakelijk en overigens in de administratieve rechtspraak gebruikelijk (vgl. Beroepswet, artikel 101, Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie, artikel 44). Volgens artikel 15, lid 5 van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken worden partijen in de gelegenheid gesteld door tussenkomst van de rechter terzake dienende vragen tot elkander en tot de getuigen te richten. Op de zitting krijgen partijen in de praktijk alle gelegenheid hun standpunt toe te lichten, hetgeen herhaaldelijk geschiedt in de vorm van een pleidooi en onder overlegging van een pleitnota (vgl. ook artikel 16 van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken).

In de bestaande weinig formalistische procedure, kan een wettelijk recht op een „laatste woord” als overbodig worden beschouwd. Meer openbaarheid tijdens de procedure zal doorgaans strijdig zijn met de belangen van de belastingplichtige en zou voor hem een belemmering kunnen zijn in beroep te gaan bij de rechter.

Artikelen

Artikel II. Het is niet uitgesloten dat op 1 januari 1975 nog niet alle zaken, de oude omzetbelasting betreffende, zijn afgewikkeld. De bedoeling is voor dergelijke zaken de geldende regeling te bestendigen, d.w.z. beroep op de Tariefcommissie zonder cassatiemogelijkheid. Om elk misverstand te voorkomen brengt het woord „uitsluitend” tot uitdrukking dat, ook na 1 januari 1975, tegen dergelijke beslissingen geen beroep op de gewone belastingrechter, dus het gerechtshof, openstaat.

Het is juist dat de regeling die artikel II geeft, gedurende de overgangperiode reeds uit andere bepalingen volgt. Op grond daarvan stellen de ondergetekenden bij nader inzien voor artikel II eerst op 1 januari 1975 inwerking te laten treden.

Artikelen VII en VIII. Bij de totstandkoming van de wetten op de suiker- en de tabaksaccijns in 1964 is de vraag of al dan niet wijziging moest worden gebracht in de taken van de op het gebied van de accijnzen optredende commissies, niet principieel aan de orde geweest. In de memorie van toelichting op het ontwerp van de eerstgenoemde wet (7081, nr. 3) is volstaan met de mededeling „dat de Commissie van Scheikundigen, die reeds jaren met de beslissing inzake geschillen over de soort, het gehalte en de zuiverheidsfactor van suiker is belast”. Wat de tabaksaccijns betreft is in de memorie van toelichting (7186, nr. 3) alleen vermeld dat de nieuwe bepalingen over de commissie van deskundigen, behoudens enkele thans niet terzake dienende aspecten, overeenkomen met de artikelen 53-57 van de vroeger geldende Tabakswet. Op een in het voorlopig verslag gestelde vraag antwoordde de toenmalige ambtsvoorganger van de tweede ondergetekende, dat „hij - gezien de relatief geringe betekenis welke de commissie heeft als rechtsprekend orgaan - geen aanleiding heeft gevonden in de bestaande regeling wijziging te brengen”. Sinds 1964 hebben zich geen nieuwe ontwikkelingen voorgedaan. Wel heeft de tweede ondergetekende bij de gelegenheid die het onderhavige wetsontwerp hem bood zich vergewist van de betekenis van de rechtsprekende taken die op het gebied van de belastingen zijn toebedeeld aan andere colleges dan de Tariefcommissie. De

Commissie van Scheikundigen behoefde in de jaren 1961-1968 slechts eenmaal te vergaderen. De Commissie van Deskundigen behoefde slechts enkele adviezen uit te brengen. Hieruit blijkt dat de taken van beide commissies weinig omvangrijk zijn. Aan beide commissies is advies gevraagd over hun eventuele afschaffing. De uitgebrachte adviezen zijn in de bijlage bij deze memorie opgenomen.

Artikel IX: de nieuwe Tariefcommissiewet. De geldende tekst van de Tariefcommissiewet, thans meestal genoemd Wet bezwaar en beroep, is te vinden in de uitgave Schuurman en Jordens, nr. 79 op blz. 145. De herziening van deze wet is zo ingrijpend dat er materieel weinig verschil is met de totstandbrenging van een nieuwe wet. Het komt de ondergetekenden voor dat de vormgeving van betrekkelijk ondergeschikt belang is. De gekozen oplossing heeft het voordeel dat de nieuwe regeling van de administratieve rechtspraak inzake de omzetbelasting en de herziening van het statuut van de Tariefcommissie aan elkaar zijn gekoppeld. Dit is naar de mening van de ondergetekenden noodzakelijk omdat het herziene statuut van de Tariefcommissie de mogelijkheid opent de nieuwe regeling op het gebied van de administratieve rechtspraak inzake omzetbelasting zo soepel mogelijk te doen verlopen (o.m. door het te benoemen van raadsheren uit de belastingkamers van de hoven in de Tariefcommissie).

Artikel 2. Het lidmaatschap van de Tariefcommissie is momenteel voor alle leden een nevenfunctie. Hoewel het wetsontwerp, met name op het stuk van de bezoldiging, in de mogelijkheid voorziet dat in de toekomst het lidmaatschap van de Tariefcommissie ook als hoofdfunctie bekleed zal worden, is feitelijk te verwachten dat in de huidige situatie weinig verandering zal komw. Dat brengt mede dat er in de beschikbare tijd van de leden weinig speling is. Zoals boven reeds naar voren kwam is het overigens nog te vroeg om vast te stellen wat de invloed van de Wet op de omzetbelasting 1968 op het aantal beroepszaken zal zijn. Wel kan men er van uitgaan dat het invoeren van een, op een geheel ander stelsel gebaseerde, nieuwe wet ten gevolge zal hebben dat in de aanvang de behandeling van de afzonderlijke gevallen gemiddeld meer tijd en aandacht zal vragen.

Nog moeilijker is om thans te voorspellen hoe groot de Tariefcommissie moet zijn wanneer zij slechts over invoerrechten en enkele accijnzen zal beslissen. Dit hangt in aanzienlijke mate af van internationale ontwikkelingen op het gebied van de invoerrechten, m.n. in de Europese Economische Gemeenschap maar ook in groter verband.

Wanneer blijkt dat de omvang van de Tariefcommissie door afnemende van de werkzaamheden kan worden ingekrompen zal dit kunnen geschieden door vrijkomende plaatsen niet op te vullen. Het is evenwel niet de bedoeling om het natuurlijk verloop kunstmatig te bevorderen door systematisch personen in de Tariefcommissie te benoemen waarvan de leeftijd niet al te ver onder de 70 jaar ligt. Wanneer de administratieve rechtspraak inzake de omzetbelasting zal zijn overgegaan naar de gerechtshoven, is de directe aanleiding om raadsheren uit de belastingkamers van de hoven in de Tariefcommissie te benoemen vervallen. Dat betekent niet dat de raadsheren die op dat moment lid van de Tariefcommissie zijn noodzakelijkerwijs als zodanig zouden moeten terugtreden. Men kan zich voorstellen dat die raadsheren die zich in de Tariefcommissie geheel en al op behandeling van de omzetbelastinggevallen hebben geconcentreerd, na overgang van deze belasting naar de hoven weinig aanleiding zullen vinden hun lidmaatschap van de Tariefcommissie te continueren. Anderen die, eenmaal lid geworden, aan alle werkzaamheden van de Tariefcommissie hebben deelgenomen, zullen er wellicht prijs op stellen lid te blijven, ook wanneer dit college zich niet meer met de omzetbelasting zal bezighouden. Het is echter duidelijk dat wanneer gesproken wordt over het te nutte maken van in de Tariefcommissie op-

gedane ervaring door raadsheren van de hoven, gedacht wordt aan de omzetbelasting en dat dit te nutte maken na 1 januari 1975 slechts zal kunnen geschieden in de hoven zelf.

Artikel 3. Inderdaad blijkt uit artikel 2 dat tot de gewone leden ook de voorzitter en de ondervoorzitters behoren. Artikel 3, lid 1, eerste zin, is hiermee niet in tegenspraak. De voorzitter en de ondervoorzitters worden *als zodanig* op de in artikel 3, lid 1 aangegeven wijze benoemd. Benoeming tot voorzitter of ondervoorzitter is een rechtshandeling die te onderscheiden is van de benoeming tot gewoon lid, ook als het dezelfde persoon betreft (wat uit het derde lid van hetzelfde artikel blijkt). Beide benoemingen zullen doorgaans trouwens niet op hetzelfde moment plaatsvinden. Hieruit volgt dat de term gewoon lid in het wetsontwerp niet in verschillende betekenis wordt gebruikt.

Artikel 5. Inderdaad is de omschrijving in het derde lid van artikel 5 van het ontwerp-Tariefcommissiewet enerzijds ruimer, anderzijds enger dan die van artikel 71 van de Wet op de rechterlijke organisatie. De eerstgenoemde bepaling is ruimer aangezien zij ook betrekking heeft op ambtenaren, werkzaam bij andere departementen dan dat van Financiën, enger echter door de opname van het begrip „werkzaam”. Inderdaad verdient het aanbeveling ook in artikel 71 van de Wet R.O. de thans voor de Tariefcommissie ontworpen omschrijving te volgen. Het dezer dagen bij de Tweede Kamer ingediende ontwerp tot herziening van de Wet R.O. (nr. 10 808) voorziet hierin ook.

Het feit dat er weinig incompatibiliteiten zijn voorzien sluit niet uit dat toch ten gevolge van de invoering van deze incompatibiliteiten een aantal zittende leden van de Tariefcommissie niet opnieuw zal kunnen worden benoemd. Er zijn nl. thans enige raadsheren uit de Hoge Raad lid van de Tariefcommissie. In verband met het feit dat sommige uitspraken van de Tariefcommissie cassabel zullen worden, zal bij aanvulling van het wetsontwerp het lidmaatschap van de Hoge Raad niet meer met dat van de Tariefcommissie kunnen worden gecombineerd. Artikel 8 van de Wet R.O. heeft hier geen rol gespeeld. Laatstgenoemd artikel komt overigens niet in aanmerking voor overneming ten aanzien van een functie die in het algemeen slechts als nevenfunctie zal worden uitgeoefend.

Artikel 9. Over de vraag naar de aanvaardbaarheid van de huidige situatie, waarbij raadsheren van gerechtshoven zelf volledig hun uitspraken opstellen en allerlei louter technisch werk verrichten, dat met evenveel vrucht door jongere hulpkrachten zou kunnen worden gedaan, zouden de ondergetekenden hier niet in discussie willen treden. De eerste ondergetekende verwijst echter naar het hierboven al genoemde wetsontwerp 10 888 tot herziening van de Wet op de rechterlijke organisatie.

In de memorie van toelichting daarop gaat hij, naar aanleiding van de voorgestelde invoering van de „gerechtsauditeur” uitvoerig in op deze problematiek, die niet slechts geldt voor de belastingkamers van de hoven.

De bedoeling is dat het secretariaat van de Tariefcommissie zal blijven bestaan. Wanneer na 1 januari 1975 de rechtspraak inzake omzetbelasting aan de gerechtshoven zal zijn opgedragen, zullen de belastingkamers dit secretariaat kunnen verzoeken te hunnen behoeve vooronderzoeken te verrichten. Wanneer deze mogelijkheid eenmaal bestaat is er geen speciale aanleiding deze te beperken tot de omzetbelasting. Mochten derhalve belastingkamers van de hoven behoefte hebben aan de medewerking van het secretariaat van de Tariefcommissie ten behoeve van belastingzaken die betrekking hebben op andere belastingwetten dan de Wet op de omzetbelasting, dan zal dit eveneens mogelijk zijn.

Het secretariaat pleegt in elke beroepszaak een onderzoek in te stellen bij degene die in beroep is gekomen en eventueel ook bij derden. Aan de hand van de processtukken en het resultaat van het onderzoek brengt het vervolgens een

pre-advies aan de Tariefcommissie uit. Dat bevat een uiteenzetting van alle relevante feiten en een beschouwing omtrent de richting waarin een beslissing kan worden genomen. Daartoe bevat het advies ook verwijzingen naar bestaande jurisprudentie.

Ten slotte behoort het tot de taak van het secretariaat om de redactie van de beslissingen te ontwerpen. Naar het oordeel van de ondergetekenden kan deze taakvervulling minstens gedeeltelijk worden voortgezet bij de overgang van de rechtspraak naar de gerechtshoven. Daarbij wordt dan vooral gedacht aan het verzamelen van feiten.

Het ontwerpen van de redactie van beslissingen zullen de hoven in de toekomst wellicht eerder opdragen aan een gerechtsauditeur. De ondergetekenden vestigen er wel de aandacht op dat hier slechts mogelijkheden worden aangestipt. Meer concrete voorspellingen kunnen op dit moment niet worden gedaan, omdat er teveel onbekende factoren meespelen.

De in de memorie van toelichting weergegeven ervaring van de Tariefcommissie heeft uiteraard slechts betrekking op de invoerrechten en de oude omzetbelasting. Het is stellig denkbaar dat medeberechting door leden uit het bedrijfsleven ook voor de nieuwe omzetbelasting nuttig zal blijken. Zou men echter de belastingkamers van de hoven, speciaal ten behoeve van de omzetbelasting, met dergelijke deskundigen uitbreiden, dan zou aan de nagestreefde eenheid van de belastingrechtspraak weer afbreuk worden gedaan. De ondergetekenden hebben dan ook niet het voornemen op dit stuk een wijziging van de rechterlijke organisatie voor te stellen. De belastingrechter beschikt trouwens over voldoende mogelijkheden het advies van deskundigen uit het bedrijfsleven in te winnen, ook zonder dat dergelijke deskundigen deel uitmaken van het rechterlijk college.

De ondergetekenden staan voorshands afwijzend tegenover de gedachte van benoeming van belastingdeskundigen bij de parketten van de procureurs-generaal en inschakeling van het apparaat dat aan de procureurs-generaal ter beschikking staat bij de administratieve belastingrechtspraak. Aan de behoefte tot het doen van voorbereidende werkzaamheden voor de belastingkamers zal, naar vertrouwd mag worden, in voldoende mate worden voorzien door de instelling van de functie van gerechtsauditeur en de mogelijkheid, na 1 januari 1975, dat het secretariaat van de Tariefcommissie werkzaamheden ten behoeve van de belastingkamers verricht. Een derde apparaat van deskundigen zou eerder complicerend werken en daarvoor wellicht juist tot vertraging van de procedure leiden.

Artikel 12. De bijgevoegde nota van wijzigingen en verbetering voorziet in correctie van de drukfout die is gesignaleerd in het vijfde lid van artikel 12.

Artikel 16. Inderdaad kennen alle hoven een gelijke salarisschaal. Het is echter gebruikelijk dat bij gelijkstellingen naar een bepaald gerechtshof wordt verwezen: zie b.v. artikel 33, lid 1 van de Beroepswet en artikel 22 van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie. Er bestaan momenteel geen plannen tot differentiatie van de bezoldiging van de hoven, maar mocht deze ooit worden ingevoerd, dan voorkomt verwijzing naar een bepaald hof onzekerheid.

Dat bij een vacatiegeld een zekere evenredigheid zou bestaan tussen beloning en inspanning, is meer schijn dan werkelijkheid. De vereiste inspanning bij de vervulling van een rechterlijke functie is namelijk niet evenredig met de tijd die ten koste wordt gelegd aan het bijwonen van zittingen. Het in het wetsontwerp voorziene systeem (dat wel precedenten heeft, zie b.v. de Wet op de bezoldiging van de rechterlijke ambtenaren, artikel 2, leden 2 en 3) brengt tot uitdrukking dat het lidmaatschap van de Tariefcommissie wordt beschouwd zich op hetzelfde niveau te bevinden als het lidmaatschap van een gerechtshof. Wijzigingen in het salarispeil worden op deze wijze automatisch gevolgd. Voor de meeste leden van de Tariefcommissie zal het in het wetsontwerp voorgestelde bezoldigingsstelsel inderdaad een aanzienlijke verbetering betekenen. Dit is door de ondergetekenden ook bewust na-

gestreefd omdat de leden van de Tariefcommissie huns inziens aanspraak hebben op een vergoeding die in overeenstemming is met de zwaarte van hun taak.

Mede gezien het in het voorlopig verslag opgemerkte hebben de ondergetekenden zich evenwel nog eens afgevraagd of de voorgestelde coëfficiënt niet wat aan de hoge kant is. Bij nader inzien zouden zij „een vierde gedeelte” willen vervangen door „een vijfde gedeelte”. Aangezien een normale werkweek uit vijf dagen bestaat, wordt zodoende tevens tot uitdrukking gebracht dat hij die het lidmaatschap van de Tariefcommissie als nevenfunctie vervult, geacht wordt daaraan ongeveer een dag per week te besteden. Hoe degenen die het lidmaatschap van de Tariefcommissie naast een andere hoofdfunctie vervullen, daartoe de tijd moeten vinden, zal, zoals gebruikelijk is, aan de betrokkenen zelf moeten worden overgelaten. Voor sommigen van hen zal het er wel op neerkomen dat zij een langere dan een normale vijfdaagse werkweek zullen hebben.

Degene die zijn volle tijd aan de Tariefcommissie geeft heeft er stellig aanspraak op dat dit adequaat wordt gehonoreerd doordat hij het lidmaatschap van de Tariefcommissie als hoofdfunctie bekleedt. Tegen een weigering om de door een lid van de Tariefcommissie vervulde of te vervullen functie als hoofdfunctie te kwalificeren, is geen beroep ingevolge de Wet B.A.B. mogelijk, gezien de bepaling van artikel 5, sub 1 van deze laatste wet.

Artikel XI. Het is zeker niet de bedoeling de Tariefcommissie aanstonds met 31 gewone leden te bezetten. Dit getal geeft slechts de wettelijk toegestane maximale sterkte aan. Te verwachten is dat de feitelijke sterkte voorlopig, evenals thans, rond de 20 zal blijven. Het is denkbaar dat in de eerstkomende jaren het aantal omzetbelastingzaken aanleiding zal geven tot een uitbreiding, maar zeker is dit niet. Zoals boven bleek zijn de feitelijke gegevens die momenteel voorhanden zijn onvoldoende om hierop concrete verwachtingen te baseren.

Het is juist dat de verruiming van de eisen voor benoeming tot raadsheer in een belastingkamer van een gerechtshof, voorzien in artikel 28, lid 2, van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken, eindigt op 1 maart 1972. In het hierboven al enige malen genoemde wetsontwerp 10 808 tot herziening van de Wet op de rechterlijke organisatie en enige verwante wetten is evenwel een bepaling opgenomen die behelst dat degenen die op 29 februari 1972 op grond van de genoemde bepaling voldoen aan de vereisten voor benoeming tot raadsheer in een belastingkamer, ook na die datum benoembaar blijven.

Als deze bepaling wet zou worden, betekent dit dat gedurende nog een lange reeks van jaren uit het arsenaal van fiscale juristen kan worden geput. Daar bovendien een aantal personen die geen jurist of fiscaal jurist zijn in de Tariefcommissie zal mogen worden benoemd, zien de ondergetekenden geen speciale reden tot ongerustheid voor wat betreft het vinden van geschikte personen. Wel is uiteraard van belang dat personen die, gezien hun kwaliteiten, in aanmerking komen voor benoeming tot lid van de Tariefcommissie, zich hiervoor ook beschikbaar stellen. Juist met het oog hierop hechten de ondergetekenden aan een betrekkelijk gunstige bezoldigingsregeling. Tenslotte moet er op worden gewezen dat de beschikbare mankracht gunstig zal worden beïnvloed door het feit dat de kamers van de Tariefcommissie voortaan niet meer uit 6, doch uit 5 leden zullen bestaan.

Het komt de ondergetekenden voor dat het een minder juiste benadering is dat zou moeten worden aangetoond dat via een nieuwe Tariefcommissie een goede rechtspraak wordt verzekerd, die via aanvulling van bestaande belastingkamers bij de hoven niet mogelijk zou zijn geweest. Uitgangspunt van de door de Tweede Kamer aanvaarde motie-Scholten was immers, dat een integratie van de rechtspraak inzake omzetbelasting met de overige belastingrechtspraak zou moeten worden bereikt. Het zou misschien wel denkbaar zijn geweest degenen die nu in de Tariefcommissie zullen worden

benoemd in plaats daarvan (of daarnaast) te benoemen tot raadsheer (of raadsheer-plaatsvervanger) in een gerechtshof, de administratieve rechtspraak inzake omzetbelasting aanstonds aan de hoven op te dragen en de kamers die zich met de omzetbelasting zouden bezighouden met dergelijke specialisten te bezetten. Evenwel zou dan slechts een nominale of hoogstens gedeeltelijke integratie zijn bereikt. Het in het wetsontwerp neergelegde systeem beoogt ertoe te leiden dat op het moment van overgang van de rechtspraak inzake omzetbelasting naar de hoven in de normale belastingkamers, waarin zaken betreffende alle belastingwetten worden behandeld, ook voldoende kennis en ervaring op het gebied van de omzetbelasting aanwezig zijn om een goede rechtspraak op dat terrein te verzekeren.

Wat de personele samenstelling betreft wordt, behalve aan raadsheren uit de belastingkamers van de hoven, gedacht aan andere personen met ervaring op het gebied van de rechtspraak en daarnaast belangstelling op het terrein van invoerrechten en omzetbelasting, b.v. rechters uit andere colleges (rechtbanken, kantongerechten en administratiefrechtelijke colleges) en advocaten; voorts aan tarief- en fiscale specialisten met belangstelling voor rechtspraak en tenslotte aan technische specialisten die in staat zijn een gefundeerd oordeel te geven over de aard van bepaalde goederen, een vraag die vooral bij invoerrechten vaak beslissend is voor de indeling in een bepaalde tariefpost. Het is mogelijk, dat ook af en toe buitengewone leden tot gewoon lid worden benoemd. De ondergetekenden voorzien geen speciale moeilijkheden bij het op peil houden van het bestand aan buitengewone leden, dit te minder omdat het wetsontwerp voorziet in verruiming van het aantal organisaties uit het bedrijfsleven die geroepen zullen worden adviezen uit te brengen over voordrachten van buitengewone leden.

Artikel XI, lid 2. De in het wetsontwerp voorgestelde regeling voor het tijdstip waarop de termijn voor het instellen van cassatie tegen beslissingen van de Tariefcommissie inzake de Wet op de omzetbelasting 1968 begint te lopen, bleek bij nadere overweging inderdaad weinig doorzichtig. De ondergetekenden zouden de koppeling aan de inwerkingtreding van de Tariefcommissiewet willen doen vervallen en stellen nu voor dat de cassatietermijn gaat lopen op een tijdstip na afkondiging van de onderhavige wet. Als tijdstip is gekozen de ingang van de tweede kalendermaand na afkondiging. Daar artikel 20 van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken een cassatietermijn van een maand voorziet, hebben belanghebbenden na afkondiging van deze wet nog tenminste twee maanden om beroep in cassatie in te stellen tegen oudere uitspraken van de Tariefcommissie inzake beslissingen op grond van de Wet op de omzetbelasting 1968. Deze herziene regeling wordt gerealiseerd doordat in de nota van wijzigingen en verbeteringen wordt voorgesteld artikel XI, lid 2, te doen vervallen en daarvoor in de plaats in de wet een nieuw derde lid van artikel XIII op te nemen.

De tweede ondergetekende zal de inspecties van de omzetbelasting opdracht geven geen beroep in cassatie in te stellen tegen beslissingen van de Tariefcommissie inzake omzetbelasting, genomen vóór afkondiging van de wet waarvan het ontwerp hier aan de orde is.

Artikel XII. Dat de Tariefcommissie voor de oude omzetbelasting de bevoegdheid tot rechtspreken behoudt, volgt uit artikel II.

De terugwerkende kracht van artikel IV, voor wat betreft de mogelijkheid tot het instellen van cassatie, volgt met voldoende duidelijkheid uit de leden 1 en 3 van artikel XIII. Het gebruik van de term terugwerkende kracht zou hier naar de mening van de ondergetekenden niets aan hebben toegevoegd.

Artikel XIV. De ondergetekenden zullen gaarne rekening houden met de door zeer vele leden tot uitdrukking gebrachte wens om het aantal tijdstippen van inwerkingtreding van de

artikelen VI-XI tot het noodzakelijke te beperken teneinde de zaak niet nodeeloos ingewikkeld te maken.

Zij zien overigens geen aanleiding alsnog wijziging te brengen in de volgorde van de verschillende bepalingen van het wetsontwerp.

De Minister van Justitie,

C. H. F. POLAK.

De Staatssecretaris van Financiën,

F. H. M. GRAPPERHAUS.